

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle loezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT.
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee " " 5 " " "
Een " " 4 " " "
Een blad afzonderlijk 15 centieme.
De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centieme per drukregel.
Reclamen, voanssen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 8 SEPTEMBER.

Een verjaardag.

Gisteren maandag 7 september, was het de verjaardag van den schandlijken aanslag der vereenigde liberalen, logiemannen, in en uitlandsehe schurken en moordenaars op de verzamelde katholieke Belgen te Brussel.

Op het grustelsteeld woord van eer, des burgemeesters van belgies hoofdstad kwamen 80 tot 100 duizend katholieken, gerust en vertrouwend naar Brussel, om ten voordeele van het nieuw ministerie en dezes wet op de scholen te komen manifesteeren.

Acht dagen te voren, waren er 10,000 liberalen, vrijmetselaars en andere deugnieten te samen geweest, met een tegenrijdijg doel. Zijne majesteit en al wie oogen heeft, kon zien waar het ware België is en wat het ware België verlangt.

Dat maakte de rekening der logie niet, en daarom besloot men, ondanks de verzekering der orde door M. Buls gegeven, ja, tellende op dezes ondersteuning, verraderlijk de deftige en rustige burgers hune vrijheid van manifesteeren te ontzeggen, door ze met knoetsen, stokken en dolken op 't lijf te varen.

De schade die het liberalismus daardoor aan Brussel deed is onberekenbaar.

Ware het land niet door en door katholiek, of hadden de katholieken in die omstandigheden geene vaderlandsliefde aan den dag gelegd, heden ware het roeds met België gedaan.

Te rechte of ten onrechte word Leopold II beschuldigd van twee maten en gewisachte hebben, en de demissie der heeren Jacobs en Woeste kortis daarna, liet een zeer pijnlijken indruk in aller herten.

Wae de vorsten die aan de revolutionaire geheime genootschappen toeseven?

Ondervoed dit Lodewyk XVI in Frankryk niet? — ondervoeden al de vorsten na hem, in Frankryk dat niet? Ondervoed het Karel-Albrecht van Piemont niet? Ondervoed de goede en doordichtige Pius IX niet, dat de hervormingsgezindhartig en vrijwillig door hem aan zijn volk geschonken, uitgelegd werden door het carbonarismus als een toegave van de geheime genootschappen gedaan? In naam van Pius IX, en ondanks zijne protestatie, verklaarden Mazzini en konsoorten den oorlog aan de beste verdigners, de stennen van het pausdom, om weinige dagen later het vaderlijk gezag van Pius als een dwingelandij, een hatelijck en bloeddrastig despotismus uit te roepen?

Zijn vrelanden van het wankelend Europa niet op het punt de bedroevende ontvinding van de noodlottige gevolgen der zwakheid tegenover de revolutie, te doen?

Sedert het jaar 1857 is hier in ons land, de macht der vrijmetselarij tot eene wezenlijke macht gemaakt.

Hoe bitter de overrompeling der manifestatie van 7 september 1884 de katholieken ook viel, er is toch ook een zeker goed gevolg aan geweest.

De opkomst van tiennaal meer ordelievende katholieken, dan lawaaiende liberalen, heeft beewezen dat de liberale manifestaties opgemaakte en niets betekende spelen zijn.

Na de overrompeld-katholieke manifestatie van 7 september 1884, is er geene liberale doelmatige manifestatie meer mogelijk, indien ten minste het gezag niet met dolheid geslagen is, of wetens en wilens 's lands val zou willen helpen bewerken.

Den 7 september heeft aan velen de oogen geopend. Men begrijpt wat de opgemaakte logie-manifestaties zijn, en Brussel begrijpt dat zijn belang heel wat anders is dan met de logie met te hullen.

De *Moniteur* maakt de nitslagen bekend van den algemeenen wedstrijd van onderwijs. Wij vinden er de volgende namen van jongelingen behoorende tot de onderwijsgestichten van onze provincie.

Widstrijd in vlaamsche taal.

In de Professionnele rhetorica : 1^e eere melding M. Roggen Isidoor, leerling van het atheneum van Hasselt ; 2^e eere melding M. Barthels Willea leerling van het atheneum van Tongeren.

In de tweede professionnele klas : 5^e accessit M. Verbessem Laurens, leerling van het atheneum van Tongeren.

In de latijnsche rhetorica : 2^e eere melding M. Duque Jean, leerling van het atheneum van Hasselt ; 5^e eere melding M. Govaerts Alphonse, leerling van het college van St Truiden.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 18 SEPTEMBER aanstaande.

BINNENLAND.

In den nacht van donderdag op vrijdag is in het buitengoed van den heer Van Tieckem, te Mariakerke, eene stoumdoedige dieft geplegd. Eene juffer, wakker geworden door het lawijd dat de dieven maakten, keek door het venster der verdieping en zag eenen man en eenen jongen die wroepelen. De man droeg eene hesp onder den arm, die hij uit de keuken gestolen had.

— Een zeeuwscb boertje had dezer dagen in Brussel een niet onaardig buitenkansje. Hij was met vrouw en dochters op reis en zat een oogeblik uit te rusten in een café van goeden naam, waar de kleurrijke dracht van het frische vrouwvolk natuurlijk veel becht had. Zelfs was er eene amerikaansche jonge dame, die er zoo door bekoord werd dat zij, naar amerikaanschen trant, op staande voet een van die kleedingen wilde koopen. Het boertje kon geen engelsch, maar gelukkig had hij kennis gemaakt met eenen landgenoot, die de onderhandelingen voor hem leidde, en deze kwamen in het logement der landlieden tot zulk een bevredigend einde, dat er sprake kan zijn van eene voerde-lijke reis. Ook de schoone amerikaansche heeft geen reden tot klagen, want de kleed-ten giogen haar als geschiederd ; geen twijfel of zij maakt dezes winter furor in het land der grillige Yankees.

— De commissaris van politie te Cruyshoutem, hoorde, terwijl hij verleden zondag avond rond 10 ure zijn gewone ronde deed, eensklaps het geroep : Oscar ! Oscar ! uit een naburig huis weergalven.

Verwonderd zag hij op en bemerkte hoven het dak van een huis een man die op de schouw lag, terwijl hij aan eene zijde zijne beenen en aan de andere zijn hoofd en armen liet neerhangen.

Begrijpende hier met een slaapwandelaar te doen te hebben, moesten er onmiddellijk, in alle voorzichtigheid, maatregelen tot zijne redding genomen worden.

De commissaris beklom het dak, greep den man om het lijf en moest al zijne kracht inspannen om niet met hem van eene hoogte van 25 meters naar beneden te rollen, daar hij zich in zijne, slaap volende storen, zich krachtig verweerde.

De commissaris verdient allen lof voor dit feit.

BUITENLAND

Nederland.

's Gravenhage, 2 september :
De gezondheids-toestand van koning Willem I is zeer goed. Men verzekert dat de koning hoogstwaarschijnlijk de Kamer met eene troondeed zal openen.

Het stille gebucht Midlaren (in Groningen) is ergisteren voor middernacht het tooneel geweest van eene vreeslijcke ramp.

Het huis van den herbergier en slachter Jacob Stel, insgelijks bewoond door zekeren Kruusse, is tot den grond afgebrand, evenals een nabijzijnd huisk, ook aan Stel behoorende, en bewoond door den machinist van de Zuidlaarder boot.

Drie kinderen van Stel zijn in de vlammen omgekomen.

De oude en hulpeloze vader, sedert weken ernstig ongesteld en op den rand van het graf, werd wakker en bemerkte het onheil. Ofschoon zijnne stramme leden hem den dienst bijna weigerden, had hij toch nog de kracht zijne huisgenoten te waken.

Een meisje, ter nauwernood de kinderschoenen ontwassen, greep toen zij den brand zag, haar broerke van zes jaren, dat nog te bed lag. Doch de vlammen sloegen om haar heen en verbrandden haar de oogen. Zij liet toen het jongste vallen, dat jammerlijk omkwam, evenals zijn zusterken van acht en zijn broerken van tien jaren.

Het vuur hield eerst op te woeden toen er niets meer was overgebleven. De arme slachtoffers hebben alles, alles verloren.

WAZORDERS.

Wat er voor het oogeblik in Nederland breed is mogelijk te begrijpen. Het is niet alleen te Amsterdam, dat er onlusten plaats hebben ; er ontstaan zoowat overal woorders, waarvan men de juiste oorzaak of aanleiding niet kan of durf opsporen.

Maandag en dinsdag avond hebben te Haarlem en te Zwolle erge ongeredeldheden plaats gehad.

Frankryk.

MISDAAD VAN VILLEMONTLE.

Volgens de dagbladen van Parys, zou uit de verschillige getuigenissen door het onderzoek ingewonnen en uit de inbeslag genomen stukken, reeds op afdoende wijze gebleken zijn, dat de moord op Eulodie Menetret moet gepleegd zijn door Euphrasie Mercier alleen.

Het is dus heel waarschijnlijk dat er een dezer dagen een bevel van niet vervolging zou kunnen afgeleverd worden ten voordele van de andere verdachten.

Ten gevolge van de verschillige ongerijnde verhalen, die door de dagbladen over die zaak medegedeeld werden, heeft de onderzoeksrechter de heer Athalin, op bevel van den procureur der republiek eene memorie opgemaakt, die zal uitgegeven worden. Zij zal een nauwkeurig verhaal der zaak bevatten, zonder nochtans de geheimen van het onderzoek te doen kennen.

Het schijnt dat Euphrasie Mercier tot nu toe nog niet weet dat zij aangehouden is ten gevolge van de verklipping van haren neef. Men verwacht veel van de eerste confrontatie van de beschuldigde met haren neef.

Een telegram uit Parys meldt dat Mr Stocquart, verdediger van Châteauneuf en van Adèle Mercier ontvangen geweest is door den onderzoeksrechter en later door den procureur der republiek.

De minister van oorlog heeft een vrijgeleide geweigerd voor Châteauneuf die, zooals men weet, deserteur is.

De advocaat der beschuldigen zal nog bijeenkomsten hebben met de fransche magistraten, waarin hij hune onschuld zal pogen te bewijzen.

Engeland.

De politie van Londen heeft zekere vrouw Jarrett aangehouden, die naar den vreemde een minderjarig meisje, Eliza Armstrong, heeft gezonden, van wie dikwijls sprake is in de artikelen der *Pall Mall*. Vrouw Jarrett zal heden voor de rechtbank verschijnen. Eliza Armstrong was maar 15 jaar oud.

Zij vernemen later dat de beschuldigde eene bergtocht heeft willen stellen om in vrijheid gelogt te worden, maar de rechtbank heeft geweigerd.

Het openbaar ministerie heeft gevraagd om de heeren Staed, opsteller en Jacques, bediende der *Pall Mall*, te vervolgen als medeplichtigen in de schaking.

Twee katholieke nonnen, behoorende tot het klooster der christelijke opvoeding te Parys, bevonden zich sedert een veertiental dagen te Dublin. Dinsdag avond werden zij door de menigte beleedigd, die haar brutaal geslagen en met steenen en modder geworpen heeft. De bevolking had haar aanzien als protestantsche kloosterzusters. Het is met groote moeite dat de twee nonnen uit de handen der opgewonden menigte zijn kunnen ontsnappen.

Hoe meer het onderzoek over de misdaad van Villemontle vordert, hoe min men bewijzen vindt van de moord van mej. Eulodie Menetret. Men schijnt zich zelfs door de volgende veronderstelling te laten geleiden : Eulodie Menetret was oud, lijdend, zwak. Euphrasie Mercier deed met haar wat zij wilde, zij beheerschte haar volkomen. Wat kon zij dus winnen met haar te doodden? Mej. Menetret werd ziek — altijd bij veronderstelling — zij stierf. De droemen van Euphrasie zouden vrijgelid worden. De erfgename alsdan zullen opkomen. Zij zal het huis moeten verlaten waar zij als rentenierster leefde.

Wat geluan? Het lijk van Eulodie wordt in den hof begraven. Men verbogt haren dood. Men vertelt dat zij vertrokken is en alzoo blijft Euphrasie in het bezit van het fortuin der overledene.

Wat vooral aanzet deze veronderstelling voor waarden aan te nemen, zijn de woorden welke Euphrasie, later zelf ziek zijnde, tot hare nicht Adele sprak :

— Indien ik sterf, mijn aam kind, zal zij moeten zwijgen. Doe mij in den hof begraven en stroom uit dat ik naar den vreemde vertrokken ben, om mij bij Mej. Menetret te voegen. Op die wijze zal zij meesters van de villa blijven, want indien zij mijn afsterven kenbaar maakt, zal men u weg jagen.

Zou Euphrasie dit zelfde stelsel niet toegepast hebben aan mej. Eulodie Menetret?

Hopen wij dat de justicie er zal in gelukken dit op te helderen.

Spanje.

De cholera in Spanje blijft afnemen, gelijk ook te Marseille en te Toulon. Daarvtegen heeft de ziekte zich in de omstreken uit. Uit Italië komen geruststellende berichten. Te Privio hebben zich geene nieuwe gevallen voorgedaan. Men merkt dat ook daar de ziekte uit Marseille is aangebracht, daar ook over Ventimiglia bijna 500 sluchtelingen uit Marseille, zijn binnen gekomen.

Servië.

Benden Arnauten hebben over een paar dagen te Moki-Kromen de gendarmerie aangevallen ; twee gendarmen werden gedood.

De noordenaar van den afgewaardige Jakovlevics werd aangehouden. Hij heet Pantovac en heeft al zijne wredeligheden doen kennen.

Toen de radikalen afgewaardige Gjures dit vernomen had heeft hij gepongd zich te zelfmoorden met door het venster zijner gevangenis te springen.

Men is er in gelukt hem dit te beletten.

Afrika.

KATHOLIEKE MISSIEN.

Prins Mouanga, zoon van wijlen den machtigen Miesu, koning van Ouganda, is op den troon geklommen.

Die gebeurtenis van den grootsten invloed op de bekeering der zwarte rassen van Afrika nitoeleuen.

Frins Mouanga werd door Mgr. Livinhac onderwezen en is de katholieken ten zeerste geneegen. Onder de missionarissen, in die streek werkzaam, bevindt zich de erw. h. Gh. H. Leleuvre, uit het bisdom van Brugge.

Een priester uit het bisdom van Gab vergezelt hem.

Politiek overzicht.

HET SPAANSCH-DUI TSCH GESCHIL.

Erge gebeurtenissen hebben zaterdag en zondag te Madrid plaats gehad. Eergeristen morgen is in de hoofdstad van Spanje de tijding aangekomen dat de Duitschers onder de oogen van een spaansch oorlogschip, de eilanden Yap, de grootste van de karolyische groep, bezet hadden.

Daarop greep eene ontzettende woede de inwoners aan : bij duizenden liepen zij in den vooravond saam, gingen eerst rechts en links betooggingen houden en ten slotte begaven zij zich naar de woning van den Duitschen gezant die alwerg was, rukten het wapenbord van boven zijne poort, sleurden het door de straat en verbrijzelden het. Ook de vlag met haren stok werd neergehaald en alles buiten de Porta-del-Sol verbrand.

Toen deze schending van het volkenrecht voltrokken was, kwam de gendarmerie af en jaagde de menigte uiteen.

Zondag hadden weer betooggingen plaats. Het is opmerklijk dat de Spanjaarden telkemale oavtiani aan de fransche konsultaten en maatschappijen gaan bevrengen, willende daardoor te kennen geven dat zij de hoop voeren een bondgenootschap te sluiten tegen den Duitschen grijpvoegel.

In Duitschland en namelijk te Berlyn heeft men met kalnte die gebeurtenissen vernomen. Men verwacht er, dat de spaansche opwinding van korten duur zal zijn.

Wat den smaad aangaat die het nationaal vaandel ongeraan heeft daarover zeggen de officiese dagbladen dat Spanje moreeljk eene voldoening daarvoor zal kunnen weizeren.

Wat er van zij, zegt de officiese *Norddeutsche Zeitung*, het is onbetwiftbaar dat als wij recht hebben, dat recht zal volgehouden worden : daartoe hebben wij de noodige macht en Spanje is verre van onkwetsbaar te zijn.

En de gevolgen ?

De val van het katholiek ministerie in Spanje schijnt onvermijdelijk. Het zal in dat geval door liberalen opgevolgd worden.

De liberalen zijn er allen republiekgezind, zelfs de zogenaamde *dynastieke linkerzij*, die enkel uit opportunitien bestaat. Het liberaal ministerie zal niet meer dan de katholieke openlijk den oorlog aan Duitschland durven verklaren, maar het zal den burgeroorlog, die nog steeds aan 't smoeleu is, aansluiten en wellicht tot eene omwenteling brengen.

Het koningdom in Spanje loopt ook groot gevaar. Bij de minste verkwikkelingen zullen ook wel andere pretendenten opstaan, die de zaken nog wat meer in verwarring zullen brengen.

En dat alles voor eenige eilanden, waar nooit een Spanjaard den voet op gezet heeft. Het is wel waar 200 jaar geleden dat de naam van Keizer Karel aan de betwiste eilanden gegeven werd, maar sedert dien had Spanje zoo weinig noodig geacht ze te bezitten, dat het ze nooit feitelijk bezet en er nooit eenen voet grond ontgind heeft.

Het is nog te hopen, dat het gouvernement van Koning Alfonso de anti-duitsche beweging onder het volk met kracht zal kunnen onderdrukken.

En wat zal Frankryk doen ?

Van die zijde heeft Spanje niets te verwachten. De republiekeinen dringen bij het gouvernement aan opdat het alle verkwikkelingen met Duitschland zou vermijden.

Immers, een oorlog ware de val der republiek. Wat de bewaarde partij betreft, zij vergoot niet dat Spanje in 1871 geweigerd heeft Frankryk zijn stamhuis te behouden en Duitschland te beletten twee provincien te bemachtigen.

De fransche regering doet haar best om verdere anti-duitsche betooggingen, zoowel te Parys als in andere steden der republiek, te voorkomen. Ten einde dat doel te bereiken besloot de ministerraad om alle prefekten en militaire overheden tot streng toezicht te sporen en overal optochten met vaandels en toespoken tot het volk te verbieden en zoo noodig met geweld te beletten.

Overigens Frankryk heeft zelf weer eenleelijke zaak op de armen.

Eene erge opstand is weer te Annam uitgeborsten. Daarover werd den 4 september uit Haé het volgende gesind :

Admiral Courcy is nit Puenhon alhier teruggekeerd.

In die provincie waren ernstige ongeredeldheden uitgeborsten. Een aantal kristenen waren vermoord en vele dorpen verbrand.

General Prudhomme, die belast is met het herstellen der orde, heeft de citadel bezet en krachtige maatregelen genomen.

Een ander telegram, gister, zondag, te Parys ontvangen, meldt dat general Prudhomme, na drie dagen krijgsbewegingen, den vijand in groot getale en vol moed maar slecht bewapend, aangevallen en nitengevreden heeft. Bij heeft de vesting Pintoch ingenomen, die hem hare poorten geopend heeft. De Fransche verliezen zijn onbeduidend.